

SIGNATURFORKLARING

- Skel
- Offentlig vej
- Skovvej
- Skovspor, sti
- Dige
- Vandløb
- Bevoksningsgrænse
- 1925 Bevokningens anlægsår
- Løvskov
- Nåleskov
- Eng, mose
- Park
- Golfbane
- Spadsereruter
- Ruteafmærkning
- Ruteafmærkning

Parkering

Ruteafmærkning

TIL SKOVGÆSTEN

Vi byder Dem velkommen til en vandretur i vore skove. Vi beder Dem værne om naturen for at andre også kan få glæde af den. Adgangen har følgende begrænsninger:

- Færdsel må kun ske til fods.
- Færdsel og ophold må kun finde sted på veje og afmærkede stier.
- Hunde skal føres i snor.
- Brug af åben ild er ikke tilladt.
- Træer og buske må ikke beskædiges.
- Færdsel og ophold må kun finde sted i tiden fra kl. 7 til solnedgang.
- Ophold må ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger.
- Anvisninger på opstillede skilte skal efterkommes.
- Hest må kun færdes med gyldigt ridekort fra godskontoret.

I øvrigt er adgangen undergivet miljøministeriets bestemmelser for færdsel og ophold i private skove. Se skilte ved indkørslerne.

SKJOLDENÆSHOLM

Vejen fra Tingerup til Jystrup er en Marguerit-rute.

Skjoldenæsholm fra parken

SKJOLDENÆSHOLM

I det skovrige midtsjællandske bakkeland, mellem Roskilde og Ringsted, ligger den gamle hovedgård Skjoldenæsholm ved en af egnens mange søer.

Den stilrene hovedbygning i nyklassicisme er opført i 1766 af Anna Joachimine Ahlefeldt. Fra parken eller søens østlige bred (gul tur) ses den smukke bindingsværksfløj "Grevindefløjen", der er resterne af den hovedbygning, som kgl. rentemester Henrik Müller opførte ca. 100 år tidligere.

Det ældste slot på Skjoldenæsholm lå lidt syd for den nuværende hovedbygning på et næs i Valsøllille Sø. Her kan man endnu se det gamle voldsted.

Det gamle Skjoldenæs' historie går helt tilbage til 1200 tallet - ja sikkert også til 1131, da Knud Lavard blev myrdet ved Haraldsted, fire kilometer syd herfor på den gamle kongevej, der krydser godsets område.

Hovedbygningen på Skjoldenæsholm er i dag indrettet til hotel- og konferencecenter, hvor både firmaer og privatpersoner benytter sig af faciliteterne.

Som noget nyt blev der i 1992 indviet en 18 hullers golfbane med klubhus. I klubhuset, der ligger umiddelbart syd for Skjoldenæsholm på vestsiden af Skjoldenæsvej, findes restaurant og golfbutik. Syd for Golfhuset ligger "Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm". Her er anlagt to store remiser med udstilling, og det er muligt at køre med sporvogn ud i skoven. Banen er

anlagt på en del af den tidligere banelinie Ringsted - Hvalsø - Frederikssund, som blev nedlagt i 1936.

I skoven ved "Gyldenløves Høj" findes restaurant "Kudskehuset".

Ialt driver godset 1700 ha jord, fordelt med 1200 ha skov og 500 ha landbrugsjord.

Skoven ligger på en stor endemoræne. Det har skabt et meget kupe-ret landskab hvor jordbunds- og vækstforhold skifter meget. Skoven er en blandingsskov med stor variation, og der findes alle de træarter der dyrkes i dansk skovbrug. Især findes et stort udvalg af nåle-træer, hvoraf en række stammer fra Nordamerika.

BLÅ TUR (3 og 5 km - 45 og 75 minutter)

Vandreturen findes i en kort og en lang tur. Begge ture går mod syd fra P-pladsen Lindebjerg, og turene deler sig ved Stakladen.

Den korte tur går forbi Laurentziuslund. Den lange tur går op i Bidstrup Skovene, og når man passerer stengærdet, går man fra privat skov ind i statsskov. Ved skovfogedboligen kan man fortsætte til højre ad ruter afmærket af Odsherred statsskovdistrikt (beskrevet i folderen "Bidstrup Skovene", vandreture i statsskovene nr. 108).

1. Mindehøjen

Omkring mindestenen blev der i 1937 plantet 32 forskellige nåletræarter. I dag er det douglas, nobilis, thuja og lærk, der er dominerende.

2. "Laurentziuslund"

En fredet firelænget gård fra begyndelsen af 1800 tallet, tidligere bolig for den herværende birkedommer. Se tegning på næste side.

3. Gyldenløves Høj

Gyldenløves Høj (126 meter) er Sjællands højeste punkt. Højen er opkaldt efter Frederik d. IV's halvbror Ulrik Frederik Gyldenløve, som ejede Skjoldenæsholm omkring 1700. Den lille kuplede høj er kunstigt anlagt for at sikre, at det var Sjællands højeste punkt. En mindesten er rejst for faldne frihedskæmpere som mødtes her om natten under 2. verdenskrig for at modtage våbenedkastninger.

GUL TUR (5 KM - 90 minutter) "De gamle træers tur"

Turen kan starte på P-pladsen ved Lindebjerg eller P-pladsen nord for slottet.

4. Restaurant Kudskehuset

Her boede herskabskøkken i sin tid. På dette tidspunkt var der frit udsyn til hovedbygningen.

5. "Nye Allé"

Den "Nye Allé" er plantet i 1985. Den er nu ved at tage form og fylde lidt i landskabet. Alleén består af træarten lind (Tilia cordata). Langs stien til den "Nye Allé" er der bevaret nogle meget store smukke bøgetræer. Træerne er ca. 200 år gamle.

Ved foden af bakken står to store gamle ege, der formentlig er endnu ældre. Egen kan blive rigtig gammel, de ældste eksemplarer her på distriktet bedømmes til at være imellem 600 og 900 år gamle, og det største træ har en omkreds på over otte meter. Bøgetræerne bliver max. 300 år gamle. De forfalder over en årrække hvor der efterhånden optræder store tørre grene og forskellige svampe.

Ved indgangen til parken begynder den "Gamle Allé", der er af samme træart som "Nye Allé". Her er en ualmindelig smuk udsigt til Skjoldenæsholm Hovedbygning.

6. Dyrehaven

Langs stien i dyrehaven ses skovens mest almindelige træarter: Bøg, eg, ask, ær (ahorn), fuglekirsebær, løn, lind, el, rødgran, lærk, douglasgran, ædelgran, nobilis, thuja og nordmannsgran.

De fleste af arterne findes enkeltvis som store gamle eksemplarer, der forlængst har passeret deres optimale handelsværdi som savværkstræ. De har fået lov til at blive stående for at give skovens gæster en oplevelse. Samtidig giver de ly og mad til spætter, ugler, hulduer, flagermus, insekter mv.

7. Golfbanen

Golfbanen er anlagt på tidligere markjord og har et areal på 70 ha, hvorpå de 18 huller er fordelt. Den gule rute krydser golfbanen mellem hul 5 - 6 og 12 - 13.

Kort fortalt består hvert hul af et udslagssted (Tee-sted), et mellemliggende græsareal (Fairway), og oppe ved flaget er det tætklippede stykke, Green'en. Her på stedet er afstanden fra Tee-stedet til flaget fra 130 m - 500 m. Når spilleren har spillet alle 18 huller igennem har vedkommende gået ca. 9 km.

8. Valdemarsvejen

Både gul rute og lang blå rute følger et stykke af den fredede "Valdemarsvej" - den gamle kongevej fra Gurre over Lejre til Korsør. Vejen måtte kun bruges af kongen, hoffet og hæren. Vejen er dækket af græs, hvilket gør det svært at se belægningen af natursten.

9. Kongedamshuset

Den sydlige del af huset er indrettet til traktørsted. Her er det muligt at købe drikkevarer i en automat. På dage hvor der står "Åbent" på skiltet ved vejen, er køkkenet åbent. Da det samtidig er privatbolig, bedes man udvise hensyn på dage, hvor skiltet viser "Lukket".

10. Mortenstrup Sø

Der er afmærket en kort blind vej ned til Mortenstrup Sø (200 m tur/retur). Se tegning herover.

11. Skov på agermark

Skov plantet på agermark i 1968 med eg/bøg til venstre og rødgran/douglas til højre. Samme sted ses en gammel fredet eg, og ved stakladen ses skovens største ædelgraner.

12. Store træer

Nogle af distriktets smukkeste douglasgraner (12a). Et af skovens højeste bøgetræer, 38 m højt (12b). Op ad Flisebakken står skovens største graner (12c). De er af arten grandis (kæmpegran) og er importeret fra Vestamerika. Den største indeholder 15 kubikmeter træ.

RØD TUR (4,6 km - 70 minutter)

Turen starter ved P-pladsen på Lindebjerg.

13. Hundevad Sø

Langs vejen ned mod søen er der plantet nogle få holme med lind. På venstre side ses om vinteren nogle 130 årige ædelgraner, der er rester fra den tidligere bevoksning. På østsiden af søen ses blodbøg.

14. Cembrafyr

I vejtrekanten ses en sjælden bevoksning af cembrafyr. Den stammer fra Alperne og har 5 nåle i hvert nålebundt i modsætning til de øvrige danske fyrre der kun har 2 nåle i hvert bundt. Her kan man være heldig at opleve nøddekrigen, da dens livret er frøet fra denne træart.

15. Højbjergplateauet

Øst for vejen findes skovens største thujaer, plantet i 1909.

16. Stormfaldsareal

Højbjergskrænten var indtil 1967 bevokset med stor gammel bøg. På en enkelt nat væltede en storm hele bevoksningen, og den blev siden beplantet med nobilis og grandis. På jorden under disse graner kan de store rodvæltede (rodkager) stadig ses. Vest for det gamle brænde- hus går turen gennem skovens kolde hjørne, der vender mod nord, idet Højbjergskrænten lukker for solen mod syd.

17. Cypres

Et pyntegrøntstykke med cypres øst for vejen. Træerne er kappet af i 4 - 5 meters højde, så skovarbejderne kan klippe grenene fra en lille stige. Grenene skyder ud igen, så der kan høstes igen 2 år senere. Det ser underligt ud, men en fugl som gærdesmutten ynder at yngle i disse træer - samt flere andre.

18. Eilers eg

Eilers eg er en amerikansk rødeg. Her ligger endestationen for sporvejsmuseets museumsstrækning. Det er herfra muligt at køre til Skjoldenæsholm med sporvogn på bestemte dage - se skiltningen for, hvornår der er åbent. Fra Sporvejsmuseet og til Lindebjerg p-plads er der 1,6 km.

RUTE TIL VOLDSTEDET (2 km i alt - 30 minutter)

Fra en p-plads lige syd for Sporvejsmuseet kan man gå ad en markvej og igennem et lille stykke skov, for at komme ud til det gamle Skjoldenæs (omtales i det indledende afsnit).

Illustrationer: Thor Drejer (stregtegninger)
og Poul Andersen (forside).

Revideret 2001.

Udgivet med støtte fra Skov- og Naturstyrelsen 2001.

Vandreture i private skove

**Skjoldenæsholm
skovene**
Midtsjælland